

РЕЗОЛЮЦІЯ

науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми сімейної медицини в Україні», присвяченої 25-річчю сімейної медицини в Україні та 15-річчю Української асоціації сімейної медицини (24–25 жовтня 2013 року, м. Київ)

На підставі обговорення науково-практичної проблеми упровадження і розвитку сімейної медицини в Україні науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми сімейної медицини в Україні» констатує:

1. Надання первинної медико-санітарної допомоги населенню за принципами сімейної медицини підтвердило свою ефективність у багатьох країнах світу. У більшості країн Східної Європи сімейна медицина ще перебуває на етапі розвитку.

2. В Україні за минулий рік проведено велику організаційну, науково-методичну та практичну роботу щодо реформування первинної медико-санітарної допомоги на засадах загальної практики–сімейної медицини:

- реалізуються Закон України «Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві» (від 7.07.2011 № 3612-VI), Програма економічних реформ на 2011–2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»;

- розроблено та впроваджується низка наказів щодо положення і штатних нормативів центру первинної медико-санітарної допомоги, таблиця оснащення, переліку лабораторних досліджень, формуляра лікарських засобів, найбільш поширених станів і захворювань, що найчастіше зустрічаються у практиці надання первинної медичної допомоги, внесення змін до Довідника кваліфікаційних характеристик, нормативів забезпеченості мережею амбулаторії ЦПМСД, принципів належної фармакотерапевтичної практики та запобігання поліпрагмазії, орієнтовного положення про навчально-тренінговий центр сімейної медицини (накази від 23.02.2012 №129, 130, 131, 132; від 27.03.2013 № 241, від 05.08.2013 № 686, від 10.09.2013 № 793, від 24.07.2013 № 629, від 26.07.2013 № 651, від 27.03.2013 № 240) та методичних розробок, затверджених МОЗ України («Модель надання ПМСД міському населенню»; «Організація надання невідкладної медичної допомоги у ЦПМСД»; «Про модернізацію мережі закладів охорони здоров'я, що надають ПМСД»; «Щодо організації лабораторних та інших досліджень за направленням лікарів, що надають ПМСД»);

- зроблені вагомі кроки щодо вирішення питання економічної мотивації діяльності лікаря загальної практики: прийнята Постанова Кабінету Міністрів від 05.03.2012 № 209 «Деякі питання оплати праці медичних працівників закладів охорони здоров'я, що є учасниками пілотного проекту з реформування системи охорони здоров'я» і в пілотних регіонах вступив у силу і реалізується Наказ МОЗ України від 26.04.2012 № 313 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо встановлення надбавок за обсяг та якість виконаної роботи працівникам закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу та є учасниками пілотного проекту з реформування системи охорони здоров'я»;

- розробляються уніфіковані клінічні протоколи і медичні стандарти діагностики та лікування найбільш поширених захворювань в умовах загальнолікарської практики (накази МОЗ України від 23.11.2011 № 816, від 03.08.2012

№ 600, від 03.08.2012 № 602, від 03.08.2012 № 601, від 24.05.2012 № 384, від 25.04.2012 № 311, від 27.06.2013 № 555, від 15.04.2013 № 303);

- медичними вузами активно реалізується План МОЗ України щодо підготовки кадрів для ПМСД;

- відкрито наукову спеціальність, створено спеціалізовані вчені ради, відкрито аспірантуру з фаху «Загальна практика–сімейна медицина», що надасть можливість підготовки викладачів, подальшого кар'єрного зросту сімейних лікарів, стане поштовхом для більш активного проведення наукових досліджень в галузі сімейної медицини, підвищить імідж сімейної медицини в системі охорони здоров'я та мотивацію до вибору професії лікаря загальної практики–сімейної медицини серед студентів і випускників;

- оновлено кваліфікаційні характеристики з визначенням компетенцій сімейного лікаря на основі рекомендацій Європейської академії викладачів сімейної медицини (EURACT).

Разом з тим вимагає певних змін система до- і післядипломної підготовки лікарів загальної практики–сімейної медицини, що потребує удосконалення і впровадження відповідних програм, особливо в умовах реформування системи охорони здоров'я.

Недостатньо забезпечується безперервна освіта лікарів загальної практики–сімейної медицини з застосуванням сучасних технологій дистанційного навчання.

З метою забезпечення якості реформування первинної медико-санітарної допомоги на засадах загальної практики–сімейної медицини, адаптації її до міжнародних норм та ринкової моделі економіки, підвищення якості підготовки фахівців з сімейної медицини науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми сімейної медицини в Україні», **пропонує:**

1. На підставі оновленої освітньо-кваліфікаційної характеристики лікаря з фаху «Загальна практика–сімейна медицина» розробити навчальний план, програму інтернатури та національний підручник.

2. У зв'язку з недостатнім рівнем компетенцій сімейних лікарів з питань управління і організації охорони здоров'я, неврології, психіатрії, хірургії, терапії, педіатрії, онкології, імунопрофілактики, інфекційних хвороб, епідеміології, оториноларингології, офтальмології слід розширити обсяги підготовки з цих питань за рахунок збільшення термінів первинної спеціалізації (інтернатури) за фахом «Загальна практика–сімейна медицина» до 3 років і спеціалізації – до 6 місяців очного навчання.

3. Покращити навчання на заочному етапі підготовки інтернів за фахом «Загальна практика–сімейна медицина» шляхом:

- залучення до підготовки на заочному етапі в якості викладачів спеціалістів за фахом «Загальна практика–сімейна медицина» першої та вищої категорії;

- посилення відповідальності за підготовку на заочному етапі працівників практичної охорони здоров'я, в першу чер-

гу керівників закладів, зокрема центрів первинної медико-санітарної допомоги;

- проведення кафедрами сімейної медицини післядипломної освіти курсів ТУ для керівників заочних баз з методики викладання та навчання на заочному етапі підготовки сімейних лікарів;

- здійснення методичного забезпечення навчання на заочному етапі підготовки сімейних лікарів кафедрами післядипломної освіти.

4. Для покращання додипломної підготовки сімейних лікарів запровадити заходи щодо профорієнтації студентів медичних вузів з I курсу навчання за наскрізною програмою.

5. Для оптимізації викладання дисципліни «Загальна практика–сімейна медицина» на додипломному рівні розробити та затвердити в МОЗ України типову робочу полідисциплінарну програму з викладанням на VI курсі медичних факультетів (із включенням наступних дисциплін: внутрішні хвороби, педіатрія, хірургія, акушерство та гінекологія тощо) із акцентом на відпрацюванні практичних навичок і вмінь майбутніх сімейних лікарів на базі закладів ПМСД – центрів ПМСД у місті та навчально-практичних центрів ПМСД у сільській місцевості.

6. Включити до навчальних планів проведення обов'язкових тематичних циклів удосконалення, тренінгів за дистанційними формами навчання для безперервної підготовки лікарів загальної практики–сімейної медицини.

7. Створити в кожній області регіональний навчально-тренінговий центр(и) як бази безперервного навчання з участю в їхній роботі кафедр загальної практики–сімейної медицини медичних вузів України, а також навчально-тренінгові центри ЦПМСД.

8. Збільшити кількість випускників медичних вузів, що навчаються за державною формою навчання для роботи в ПМСД шляхом підвищення мотивації молодих спеціалістів.

9. Забезпечити кафедри загальної практики–сімейної медицини, навчально-практичні центри оснащенням згідно з табелем оснащення закладів ПМСД (наказ МОЗ України від 23.02.2012 № 132).

10. Ширше впроваджувати цикли підвищення кваліфікації викладачів кафедр та керівників заочних баз навчання за фахом «Загальна практика–сімейна медицина» з використанням міжнародного досвіду, залученням міжнародних програм, грантів та сучасних навчальних технологій.

11. Створити програми навчання викладачів кафедр сімейної медицини за міжнародними програмами за підтримки Всесвітньої організації національних коледжів, академій і академічних асоціацій лікарів загальної практики–сімейних лікарів (WONCA), Європейської академії викладачів сімейної медицини (EURACT) та інших організацій.

12. Активно проводити наукові дослідження щодо організації та надання медичної допомоги на рівні ПМСД з використанням міжнародного досвіду та керуючись основними принципами Європейської програми наукових досліджень у загальній практиці–сімейній медицині.

13. Прискорити роботу щодо створення Проблемної комісії МОЗ та НАМН України за спеціальністю «Загальна практика–сімейна медицина».

14. Регулярно проводити виставки та конференції із залученням іноземних фахівців з метою поширення досвіду

впровадження найефективніших моделей організації надання первинної медико-санітарної допомоги населенню України на засадах загальної практики–сімейної медицини. Результати висвітлювати в засобах масової інформації та науково-практичних виданнях.

15. Усім кафедрам і регіональним асоціаціям долучитись до розроблення медико-технологічних документів, у тому числі локальних протоколів в умовах загальнолікарської практики.

16. Клопотати перед МОЗ України стосовно сприяння вирішенню наступних питань щодо:

- формування мережі закладів ПМСД на основі нових стандартів;

- активної співпраці Української професійної асоціації сімейних лікарів з центральними та місцевими органами влади;

- інформаційної, організаційної, методологічної підтримки у співпраці Асоціації з відповідними організаціями на міжнародному рівні;

- співпраці структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій з Асоціацією з питань підвищення кваліфікації медичного персоналу ПМСД (ведення процесу безперервного професійного розвитку, забезпечення навчальними, інформаційними матеріалами тощо);

- залучення до структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій представників центральної та регіональних Асоціацій для проведення атестації лікарів, акредитації та ліцензування закладів охорони здоров'я;

- подання за ініціативи Асоціації кандидатур кращих лікарів зі спеціальності «Загальна практика–сімейна медицина», організаторів охорони здоров'я, які працюють у закладах первинної медичної (медико-санітарної) допомоги, для відзнак та нагородження на державному та регіональному рівнях;

- погодження МОЗ України та структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій кандидатур позаштатних спеціалістів МОЗ України та структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій зі спеціальності «Загальна практика–сімейна медицина» з центральною та регіональними Асоціаціями відповідно.

Резолюцію обговорено та прийнято на заключному пленарному засіданні науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми сімейної медицини в Україні» (24–25 жовтня 2013 року, м. Київ) за участі представників вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та закладів післядипломної освіти МОЗ України, позаштатних спеціалістів МОЗ України та структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій зі спеціальності «Загальна практика–сімейна медицина», членів Української асоціації сімейної медицини.

Віце-президент

Української асоціації сімейної медицини
д-р мед. наук, проф. **Н.Д. ЧУХРІЄНКО**